

Purvīša balvas nominants Ivars Drulle: Es nevaru atļauties pavirši strādāt

Tēlnieks Ivars Drulle pieraksta savas domas, ceļojot īsākos un garākos ceļojumos. Viņš izmanto arī navigāciju, lai orientētos dzīves jūrā. Un šo darbību rezultāti viņu iedvesmo jauniem mākslas darbiem.

Drulle ir diplomēts tēlnieks, kurš teorētiskās un praktiskās zinības mākslas pasaulē smēlies ne tikai Latvijas Mākslas akadēmijā (LMA), bet arī ASV - Humbolta un Montanas universitātēs. Pēdējā no tām viņš ieguvis mākslas maģistra grādu tēlniecībā.

Drulle var lepoties ar teju 20 dažādiem apbalvojumiem Latvijā un arī ārzemēs. Pirms diviem gadiem tēlnieks guva plašu atzinību triennālē "Beaufort 04" Beļģijā ar savu skulptūru "I can hear it". 2012.gadā Ņujorkā saņēma "Civitella Ranieri" fonda balvu. Šajā pašā gadā ieguvis arī pašmāju laikraksta "Diena" Gada balvu kultūrā. Drulles personālizstādes jau divas reizes ir nominētas prestižākajam apbalvojumam Latvijas mākslā - Purvīša balvai.

Jau vairāk nekā desmit gadu Drulle aktīvi rada savas personālizstādes, un kopš 2002.gada viņa mākslinieciskā veikuma cienītājiem un mākslas interesentiem gan Latvijā, gan ASV, Zviedrijā, Krievijā, Vācijā un Beļģijā ir bijusi iespēja aplūkot deviņas jaunā mākslinieka personālizstādes.

Mākslinieks savu izstāžu tēmām iedvesmojas no stāstiem. Tā 2011.gadā personālizstādē "Balstīts uz patiesiem notikumiem" viņš bija izvēlējies astoņus reālus notikumus, kuri balstīti uz presē publicētajiem materiāliem. 2012.gadā personālizstādē "По жизни" seši stāsti - skulptūras atklāja mūsdienu sabiedrības daļu, kas sastopama interneta vidē.

Pēdējā mākslinieka personālizstāde "Jums tūlīt atļaidīs", īpaši izceļot darbu "Dainu skapis", 2013.gada ceturtajā ceturksnī tika nominēta Purvīša balvai. Izstāde durvis apmeklētājiem vēra pagājušā gada novembrī galerijā "Alma".

Pamatojot darba "Dainu skapis" nominēšanu Purvīša balvai, mākslas zinātniece Ieva Kalniņa to vērtē kā ārēji amatnieciski nostrādātu objektu, kurā apkopotas divdesmit septiņas epizodes, kas raksturo Latvijas iedzīvotāju garīgo stāvokli. Savukārt kultūras interneta portāla "Arterritory.com" krievu redakcijas galvenais redaktors Sergejs Timofejevs papildina, ka "ši eleganti un meistariski izveidotā izstāde, manuprāt, ir par ļoti svarīgu tematu - mēroga trūkumu apkārtējā dzīvē".

Lai uzzinātu, kā "Dainu skapis" ieguva savu nosaukumu, kas ir mākslinieka dainas, par rakstīšanas nozīmīgumu un mākslinieka skatījumu uz Latvijas mākslas telpu, aicināju jauno tēlnieku uz nelielu sarunu.

Kāpēc izstādes "ietvaram" izvēlējāties Dainu skapi? Vai pats esat bijis LZA un redzējis autentisko variantu?

Šo darbu par "Dainu skapi" nokristīja apmeklētāji izstādes "Jums tūlīt atļaidīs" atklāšanā un pirmajās izstādes dienās. Tā šis nosaukums aizgāja, lai gan pirms izstādes pašam bija mazāk veiksmīgi piedāvājumi.

Pa Latvijas Zinātņu akadēmiju (LZA) izdzīvojos pirms mēneša, kad "Satori" portālam rakstīju par LZA ēdnīcu. Raksta tapšanas ietvaros tapu ieslodzīts LZA skatu tornī, bet Dainu skapi tā arī neredzēju.

Kas, jūsuprāt, ir mūsdienu tautasdziesma/daina?

Latvijas laukos, kur dainas tapa, šodien pārsvarā klausās Latvijas Radio 2 un krievu popsu, tautasdziesmas tur netop. Domāju, ka tādi žanri kā reps vai dzejas slami izmanto un veido mūsdienu folkloru.

Jūs ne tikai sevi realizējat mākslā, bet arī regulāri rakstāt - kas pašam ir tuvāks? Patlaban jūsu rakstu darbu iedvesmas avots ir mācību iestāžu kafejnīcas. Vai jau padomā, kas būs nākamais?

Rakstīšana un mākslas darbu izgatavošana ir saistītas. Pirms skulptūru veidošanas es pierakstu idejas, bet raksti par ēdnīcām arī ir lielā mērā novērojumu un domu pieraksti, kas ar laiku var pāraugt skulptūrās.

Nākamais iedvesmas avots? Daudz domāju par to, ka Latvijas lauku cilvēki turas uz "Apiniša Stiprā", patērējot to neticamos daudzumos. Tomēr nezinu, vai šo tēmu iepīšu mākslas darbos.

Jūs esat arī mākslinieks eiro kolekcijas monētai. Cik daudz jūs mākslas darbu tapšanā iedvesmo sabiedriski/politiski notikumi?

Mani darbi ir pilni piesūkušies ar refleksijām par sabiedriski politiskajiem notikumiem, - cilvēks galu galā ir sociāls dzīvnieks, un attiecības savā starpā ir vienīgais, kas mūs interesē, ja neskaita nāvi.

Ko jums kā māksliniekam nozīmē vairākkārtēja nominēšana Purvīša balvai?

Tas nozīmē to, ka es nevaru atļauties pavirši strādāt un rādīt nenoslīpētus darbus.

Ar ko Jūs atšķiraties no citiem Latvijas māksliniekiem?

Esmu ievērojis, ka Latvijā gandrīz neviens mākslinieks nestrādā ar nesenās vēstures tēmu, mēģinot caur vēsturi kaut nedaudz saprast, kā mēs esam uzbūvēti un kas mūs vada.

Vai māksliniekam ir vajadzīga mūza? Ja jā - kas tā ir jums?

Pieņemu, ka pensionētiem kailu meiteņu gleznotājiem ir vajadzīga mūza. Man ir vajadzīgs ilgs klusums, miers un izslēgts telefons, ja iespējams.

Kas ir ilgākais laiks, kas jums bijis nepieciešams, lai izveidotu kādu mākslas darbu?

Laika skaitītāju, kas sastāv no mežonīgi smaga akmens, kas ar pulksteņa precizitāti rīvē koka virsmu, gatavoju divus gadus. To gandrīz neviens nav redzējis, jo atrodas daļēji slēgtā teritorijā. Gribētos to atdzīvināt un pilnveidot.

Kādas mākslas kolekcijas ietvaros nokļūstot jūsu darbam, jums būtu patiess lepnums?

Tādas kolekcija ietvaros, kur mani darbi stāvētu līdzās māksliniekiem, kuru darbus apbrīnoju studiju gados.

Kas ir jūsu autoritātes mākslā?

Autoritātes bija svarīgas tad, kad mācījās skolā. Patlaban pašam jācenšas navigēt vētrainajā dzīves jūrā.

Vai, radot darbu, izjūtat atbildību skatītāja priekšā?

Noteikti izjūtu atbildību. Uzskatu - ja cilvēks tērē laiku, lai apskatītu manu darbu, tad man nav tiesību viņam piedāvāt paviršu draņķi ar miglainu ideju.

Vai, veidojot jaunu mākslas darbu, esat pieķēris sevi domājam par izpatikšanu publikai vai kritiķiem?

Izpatikt visiem ir bezcerīgi nejēdzīgs pasākums. Turklāt mākslas darbu sabiedrisko dzīvi nevar salīdzināt ar veļas pulveri, kam ir jāizpatiek pēc iespējas lielākam mājsaimnieču lokam un jābūt pieejamam katrā "Drogu" bodē.

Ko uzgleznot jāprot jebkuram māksliniekam?

Māksliniekam nav obligāti jāprot gleznot. Šādai funkcijai ir paredzēti asistenti. Māksliniekam ir jādod ideja.